

**EKSTRAKT
UDSKRIFT
AF
FORHANDLINGSPROTOKOLLEN
FOR
STATSEKSPROPRIATIONSKOMMISSIONEN
FOR JYLLAND**

**400 KV LUFTLEDNING VESTKYSTEN, ENDRUP - IDOMLUND
(Besigtigelses- og ekspropriationsforretningen den 13. juni 2023)**

1. hæfte

Tirsdag den 13. juni 2023 kl. 13.00 samledes kommissionen ud for ejendommen Østermarksvej 10, 6880 Tarm, for at afholde en kombineret besigtigelses- og ekspropriationsforretning i anledning af anlæg af 400 kV luftledning Vestkysten, Endrup – Idomlund.

Til stede var Kommissarius ved Statens Ekspropriationer i Jylland, Mette Plejdrup Nielsen, de af Transportministeriet udpegede medlemmer af kommissionen, tidligere tømrermester Ole Riber Kjær, Henne og tidligere gårdejer Uffe Henneberg, Ejstrupholm samt Eva Pinnerup, Viborg og Marius Poul Nielsen, Fanø, der af kommissarius er udtaget fra den af kommunerne udarbejdede liste over kommunale medlemmer af kommissionen.

Som repræsentant for Ringkøbing-Skjern Kommune mødte vej- og parkingeniør Mikkel Bech Jørgensen.

Den ledende landinspektør, Søren Andersen, mødte.

Protokollen førtes af specialkonsulent, cand.jur. Daniel Sterndorff Jessen.

For anlægsmyndigheden, Energinet, mødte seniorjurist Nanna Dahl Pedersen og chefkonsulent Troels Bjørn Hansen.

Den berørte lodsejer Arne Weigelt var mødt sammen med dennes ægtefælle, Shotting Yu, og ejendomsmægler Jan Vistisen, EDC Videbæk.

Transportministeriet har ved brev af 31. marts 2023 bemyndiget Kommissarius ved Statens Ekspropriationer i Jylland til at afholde en kombineret besigtigelses- og ekspropriationsforretning.

Anlægsmyndigheden gjorde rede for projektet og oplyste følgende:

Forudsætninger

Energinet skal forstærke eltransmissionsnettet, og skal som led heri etablere en ny 400 kV højspændingsforbindelse med to systemer mellem Endrup (Bramming) og Idomlund (Holstebro). Projektet indebærer overordnet, at Energinet etablerer en ny 400 kV luftlednings- og kabelforbindelse på ca. 97 km fra højspændingsstation Endrup til højspændingsstation Idomlund som en erstatning for det eksisterende 150 kV luftledningsanlæg mellem Karlsgårde og Idomlund. Det nuværende 150 kV luftledningsanlæg kan ikke understøtte den planlagte og forventede udbygning med vedvarende energi i tilstrækkeligt omfang.

Formålet med projektet er derfor at bygge en ny og stærkere elforbindelse, som kan understøtte den grønne omstilling til især vindenergi samt sikre den fulde værdiskabelse af de nye udlandsforbindelser som skal udveksle strøm med England (Viking Link) og Tyskland (Endrup-Grænsen).

Projektet gennemføres med baggrund i de retningslinjer for den fremtidige udbygning af elnettet, der er indarbejdet i aftalen om afskaffelsen af PSO-afgiften (Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet, 2016). Aftalen betyder, at 400 kV elnettet som udgangspunkt skal etableres som luftledningsanlæg med mulighed for kompenserende kabellægning på udvalgte strækninger samt mulighed for kabellægning af 132-150 kV elnettet i nærheden af 400 kV luftledningerne.

Lovgivning

Energi-, Forsynings- og Klimaministeriet har den 29. oktober 2017 meddelt tilladelse til projektet, jf. § 4, stk. 3 i Lov om Energinet.

I marts 2018 blev der indsendt en VVM-anmeldelse til Miljøstyrelsen, og 1. offentlighedsfase blev igangsat i april 2018. På baggrund af lokal modstand mod projektet, anmodede Energi-, forsynings- og klimaministereren Energinet om en teknisk redegørelse for muligheden for kabellægning af 400 kV højspændingsforbindelsen med henblik på, at der sker kabellægning i videst muligt omfang.

På denne baggrund foretog Energinet en vurdering af, i hvilket omfang det er teknisk og forsyningsmæssigt forsvarligt at kabellægge 400 kV højspændingsforbindelser, og der blev i denne forbindelse indhentet en uvildig vurdering heraf i december 2018.

I forbindelse med VVM-processen blev 2. offentlighedsfase, da der skulle foretages supplerende miljøundersøgelser. Dette har betydet, at der ad flere omgange er indhentet en godkendelse ved Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet omkring ændring af tidsplanen for projektets idriftsættelse. Der henvises til den seneste godkendelse af 10. januar 2023.

Myndighedsgodkendelser

Miljøstyrelsen har den 9. februar 2023 givet tilladelse til projektet i henhold til miljøvurderingslovens § 25.

Der er for 400 kV højspændingsforbindelsen fra Endrup til Idomlund vedtaget et landsplandirektiv, der trådte i kraft den 9. februar 2023, der reserverer et areal til placering af 400 kV højspændingsstation ved Stovstrup.

Sikkerhedsstyrelsen har den 22. marts 2023 meddelt ekspropriationstilladelse til etablering af 400 kV højspændingsstation Stovstrup samt udvidelse af eksisterende 150 kV højspændingsstation ved Stovstrup.

Transportministeriet har den 31. marts 2023 meddelt Kommissarius ved Statens Ekspropriationer i Jylland bemyndigelse til at iværksætte en kombineret besigtigelses- og ekspropriationsforretning.

Der er i forbindelse med fastlæggelsen af linjeføringen indhentet tilladelser efter anden lovgivning til konkrete arbejder, herunder:

- Vandløbsloven: Regulering af offentligt vandløb
- Naturbeskyttelsesloven: Regulering af beskyttet vandløb
- Miljøbeskyttelsesloven: Nedsivnings- og udledningstilladelse
- Vejloven: Etablering af ny overkørsel til Østermarksvej

Projektbeskrivelse

Overordnet projektbeskrivelse 400 kV højspændingsforbindelse Endrup-Idomlund

Projektet vedrørende forstærkning af elnettet på strækningen Endrup-Idomlund indebærer overordnet følgende:

- Etablering af et 400 kV luftledningsanlæg med to systemer på strækningen Endrup-Idomlund på ca. 97 km, hvoraf 11 km kabellægges.
- Nedtagning af 150 kV luftledningsanlæg Karslgårde-Idomlund på ca. 80 km
- Udbygning af højspændingsstationer

Det nye 400 kV luftledningsanlæg vil følge den eksisterende 150 kV luftledningsanlæg i videst muligt omfang, idet merpåvirkningen af omgivelserne kan være mindre end påvirkningen i et område, som ikke tidligere har været berørt af et luftledningsanlæg.

Af anlægstekniske og sikkerhedsmæssige årsager vil der minimum være en centerafstand på 40 meter imellem den nye 400 kV luftledning og den eksisterende 150 kV luftledning, idet den eksisterende 150 kV luftledning skal være i drift, imens den nye 400 kV luftledning etableres. Når den nye 400 kV luftledning er taget i drift, skal den eksisterende 150 kV luftledning fjernes.

Ved Stovstrup og Idomlund sker der arealmæssige udvidelser af de eksisterende højspændingsstationer, fordi der enten skal ske en udvidelse af den eksisterende højspændingsstation, eller fordi der skal ske udvidelse med en ny 400 kV højspændingsstation.

Ved Endrup, Karlsgårde og Videbæk sker der ingen arealmæssige udvidelser af højspændingsstationerne som følge af dette projekt, idet udvidelserne kan ske indenfor det eksisterende stationsareal.

Strækningen fra Endrup-Idomlund opdeles i to delstrækninger med forskellige idriftsættelsestidspunkter:

- Endrup-Stovstrup skal idriftsættes 3. kvartal 2024
- Stovstrup-Idomlund skal idriftsættes 3. kvartal 2025

Udvidelse af højspændingsstationerne skal igangsættes før strækningsanlæggene for 400 kV højspændingsforbindelsen (400 kV luftledning- og kabelanlæg). På denne baggrund har Energinet igangsat forhandlinger om areal- og rettighedserhvervelse for højspændingsstationerne på et tidligt tidspunkt. For så vidt angår udvidelse af højspændingsstationen ved Idomlund er der indgået aftale med de berørte lodsejere omkring udvidelse/etablering af højspændingsstationerne.

Det har ikke været muligt at indgå en aftale omkring areal- og rettighedserhvervelse for så vidt angår etablering af en 400 kV højspændingsstation ved Stovstrup.

Forhandlingerne for så vidt angår areal- og rettighedserhvervelse til 400 kV luftlednings- og kabelanlæg er først igangsat medio februar 2023, hvorfor behovet for ekspropriation hertil endnu ikke er identificeret.

Etablering af ny 400 kV højspændingsstation ved Stovstrup

Stovstrup højspændingsstation består i dag alene af en 150 kV station. Derfor skal der etableres en helt ny 400 kV station. Da der ligger en beskyttet hede omkring den nuværende 150 kV højspændingsstation Stovstrup, laves den nye 400 kV højspændingsstation som en separat station syd for heden. Placeringen mod syd er valgt, fordi den nye station skal forbindes med 150 kV felterne i den vestlige del af den eksisterende 150 kV højspændingsstation. Den nye 400 kV højspændingsstation forbindes via 400/150 kV transformere med den eksisterende 150 kV station med 3 nye 150 kV jordkabler, der kabellægges ved en styret underboring. Ligeledes forbindes den nye 400 kV højspændingsstation med en ny vejadgang til Østermarksvej, som løber øst for stationen.

Opførelse af 400 kV højspændingsstationen opføres primært på matr.nr. 18cf Tarm By, Egvad, dog således at der etableres en mindre del på matr.nr. 8eh Tarm By, Egvad. Der er indgået aftale om køb af areal for så vidt angår del af matr.nr. 8eh Tarm By, Egvad.

Generelle bestemmelser

Hegning

400 kV højspændingsstationen afgrænses af et perimeterhegn med en højde på ca. 2,4 meter. For at afskærme 400 kV højspændingsstationen vil der uden for perimeterhegnet blive etableret et mindst 10 meter bredt beplantningsbælte mod Østermarksvej.

Adgangsforhold

Der etableres adgangsvej til 400 kV højspændingsstationen. Adgangsvejen etableres med en overkørsel fra Østermarksvej.

Overfladevand

Til håndtering af overfladevand på stationsområdet for 400 kV højspændingsstationen etableres der to regnvandsbassiner i henholdsvis den østlige og nordvestlige del af stationsområdet.

Håndtering af andre ledninger

Håndtering af andre ledninger sker efter nærmere aftale med de berørte ledningsejere.

Erhvervelse af areal

Til etablering af 400 kV højspændingsstationen inklusive vejadgang, regnvandsbassiner og beplantningsbælte m.v. er der behov for et areal på ca. 15 ha. Placeringen er fastsat i landsplandirektivet og berører matr.nr. matr.nr. 18cf Tarm By, Egvad og matr.nr. 8eh Tarm By, Egvad. Der er indgået aftale om køb af areal for så vidt angår del af matr.nr. 8eh Tarm By, Egvad.

Erhvervelse af rettigheder

Til brug for etablering af kabelforbindelse mellem 400 kV højspændingsstationen og 150 kV højspændingsstationen er der behov for at etablere tre 150 kV kabler, der skal sikres ved servitut, jf. anmærkning A.

Arbejdsareal

Der skal sikres ret til midlertidigt arbejdsareal ved servitut, jf. anmærkning B.

Anlægsarbejdet til brug for etablering af 400 kV højspændingsstationen kan som udgangspunkt ske inden for eksisterende og erhvervet stationsareal.

Etablering af kabelforbindelser mellem 400 kV og 150 kV højspændingsstationerne sker ved styret underboring. Underboringen sker med et særligt boreudstyr, som kræver etablering af et arbejdsareal på i den ene ende af underboringen, samt en plads til samling af rør i den anden ende af underboringen.

Anlægsperiode

Bygge- og anlægsarbejderne forventes igangsat i august 2023. Anlægsarbejder i forbindelse med etablering af 400 kV højspændingsstationen forventes færdige i 2. kvartal 2025.

Særlige bestemmelser

Lb.nr.	Særlige bestemmelser
230	<p>Matr.nr. 18cf Tarm By, Egvad erhverves til brug for etablering af 400 kV højspændingsstation.</p> <p>Der etableres 3 stk. 150 kV kabel på matr.nr. 4t Stovstrup By, Ådum.</p> <p>Ejendommen pålægges servitut om 150 kV kabelanlæg med tilbehør, jf. anmærkning A.</p> <p>Ejendommen pålægges servitut om arbejdsareal, jf. anmærkning B.</p> <p>Alle anvendte arbejdsarealer reetableres.</p>

Besigtigelse

Kommissionen besigtigede herefter forholdene i marken i nødvendigt omfang, hvor den fremmødte lodsejer havde lejlighed til at udtale sig.

De væsentligste bemærkninger var følgende:

Lodsejeren oplyste, at den berørte ejendom allerede var påvirket af støj fra den eksisterende nærliggende højspændingsstation, hvorfor lodsejeren udtrykte bekymring omkring den planlagte udbygning af anlægget.

Anlægsmyndighedens repræsentanter oplyste hertil, at der vil blive omkring 110 meter fra stuehuset på den berørte ejendom til den nærmeste strømførende del af det planlagte anlæg, og at der som afskærmning vil blive plantet et læhegn mellem stuehuset og anlægget.

Lodsejeren forespurgte endvidere, hvordan udformning af den planlagte bebyggelse på transformerstationen visuelt forventes at blive.

Herefter oplyste anlægsmyndigheden, at bebyggelsen på anlægget udseendemæssigt vil være sammenlignelig med det eksisterende anlæg, herunder med opførelse af en mindre bygning med sanitære installationer til brug for anlægsmyndighedens medarbejdere, men at anlægget generelt vil blive betydeligt større end det eksisterende. Endvidere blev det oplyst af anlægsmyndigheden, at der pga. et mellemliggende hedeområde vil skulle laves underboring mellem den eksisterende højspændingsstation og det planlagte nye anlæg.

Ekspropriationskommissionens beslutning

Kommissionen drøftede projektet og besluttede at godkende dette.

Kommissionen har i den forbindelse lagt vægt på, at en anden placering af højspændingsstation - end den af anlægsmyndigheden foreslåede - efter kommissionens opfattelse vil udgøre et uforholdsmæssigt indgreb for anlægsmyndigheden. Det skyldes, at anlægget ikke bør ligge i lang afstand fra den allerede eksisterende højspændingsstation, imens der er terrænmæssige udfordringer i området, hvilket besværliggør

alternative placeringer henset til anlæggets omfang, jfr. anlægsmyndighedens oplysninger herom.

.....

Hermed afsluttedes forretningen.

Mette Plejdrup Nielsen

Ole Riber Kjær

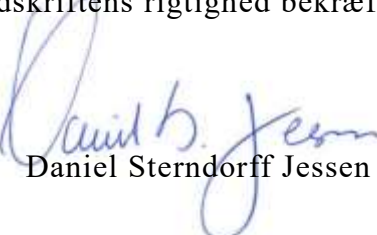
Uffe Henneberg

Eva Pinnerup

Marius Poul Nielsen

/Daniel Sterndorff Jessen

Udskriftens rigtighed bekræftes.

Daniel Sterndorff Jessen